1836. **No. 100.**

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG **den 13 DECEMBER.**

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, door deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de Edel Achtbare Raad dezer Stad, in overweging genomen hebbende, dat sommige bepalingen in de verordening van Policie, ten aanzien der Stads wallen, grachten, buitensingels, beplantingen en wandelwegen, van den 29 December 1835, voor verbetering vatbaar zijn, en tevens willende te gemoetkomen aan de wenschen van sommige Ingezetenen welke zich, met verzoek om eenige wijziging van voorzeide verordening bij den Edel Achtbaren Raad hebben vervoegd, heeft vastgesteld de hierna volgende bepalingen:

1. Art. 8. van gedachte Verordening zal voortaan luiden als volgt:
Het is verboden om, in de Stads Gracht, te visschen, anders dan met een gewonen hengel.

2. Art. 15. zal voortaan luiden als volgt:
Het is verboden op de Stads wallen, buitensingels, beplantingen en wandelingen, linnen of andere goederen aan de boomen, of op lijnen of latten, tusschen de boomen, te hangen.
Het uitslaan van tapijten of kleeden, op stokken of lijnen, tusschen de boomen aan den Stads wal of buitensingels, zal niet dan met schriftelijk consent van den Burgemeester mogen geschieden.

3. In Art. 21. zullen tusschen de woorden *en bij herhaling of onvermogen* worden gevoegd de woorden: *binnen een jaar*, en aldaar alzoo gelezen worden: *en bij herhaling binnen een jaar, of onvermogen.*

En op dat zulks kome ter kennis van een ieder, dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks binnen deze Gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 5 December 1836.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

NOTIFICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de Edel Achtbare Raad dezer stad een nieuw tarief van Maalloon voor de Korenmolenaars alhier heeft vastgesteld, welk tarief, door Z. M. den Koning goedgekeurd zijnde, als nu, met den 1 Januarij 1837, in werking zal worden gebragt, als volgt:

Voor de Bakkers.

Wegens *de Tarwe*, de 100 Ned. Ponden	*f* : - 70
——— *de Rogge*, eenmaal te malen tot grof roggenbrood, als boven	„ : - 35
Voor *Rogge*, driemaal te malen voor klein gebak of koek, als boven	„ : - 80

Voor de Grutters.

Wegens *gepelde Garst*, driemaal te malen, *de mud*	„ : - 60

Voor Brouwers.

Voor *Mout*, naar de wetten, met Rogge of Tarwe vermengd, eenmaal te malen, *de mud*	„ : - 30

Voor de Branders.

Wegens *Mout*, met Rogge, Tarwe enz., volgens de wetten, vermengd, tweemaal te malen, *de mud*	„ : - 40

Voor Beestevoeder.

Wegens *Garst*, ook Haver, mitsgaders Haver en Garst dooreen of met Rogge of Boekweit of minder dan ¼ boonen, erwten of wikken vermengd, *tweemaal* te malen	„ : - 45
Als boven met meer dan ¼ *boonen*, erwten of wikken vermengd, *driemaal* te malen	„ : - 50
Boonen, *Erwten of Wikken*, *driemaal* te malen	„ : - 60

En op dat zulks kome ter kennis van een ieder, dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks binnen deze Gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 8 December 1836.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden.

Gelet op art. 21 en eenige volgende der Wet op de Nationale Militie van den 8 Januarij 1817.

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat zij, die bij de Nationale Militie reeds werkelijk voor zich zelven dienen en gedurende dit jaar, overeenkomstig de bepalingen, vervat in art. 91 en 94 van genoemde Wet, of latere verordeningen, hetzij door het overlijden van een' Vader of wel Moeder, Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende Regterlijke Separatie of echtscheiding der ouderen, of eindelijk door het overlijden van een' broeder of broeders, regt op vrijstelling hebben verkregen en op dien grond hun ontslag verlangen, zich ter bekoming van hetzelve, voor zoo verre de voor deze Stad indienst getredenen betreft, vóór den 5 Januarij 1837, in geschrifte, met overlegging der bewijzen, ingerigt volgens de Wet en de deswegens gegevene voorschriften, aan het Bestuur dezer Stad moeten aanmelden.

Verder wordt aan de belanghebbenden kennelijk gemaakt, dat van die adressen of aanvragen om ontslag, tot het doen van welke, evenzeer als de manschappen zelve, ook derzelver Ouders, Voogden, Curators en gemagtigden bevoegd zijn, welke voor den 5 Januarij 1837 niet zijn ingekomen, of waarvan de bewijsstukken niet in behoorlijke orde zijn bevonden, voor dat jaar, geen gebruik kan worden gemaakt en het verzochte ontslag alzoo niet zal worden toegestaan.

En op dat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks binnen deze Gemeente te geschieden, gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 10 December 1836.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 6 December.* De geruchten van eene wijziging in het kabinet, en de mogelijkheid eener gewapende interventie in Spanje, zijn weder versterkt door de aanstaande komst van den maarschalk *Soult* in deze hoofdstad, die als een sterke voorstander van dezen maatregel bekend staat. Men voegt er bij, dat de oorlogs minister aan verscheidene regementen bevelen heeft gezonden om de Spaansche grenzen te naderen, ter versterking van het observatie korps, dat sedert de aankomst van de doctrinairen aan het bestuur zeer verzwakt is geworden. Velen gelooven intusschen dat aan eene verandering van ministerie niet te denken valt, voor dat de kamers bijeen vergaderd zijn en hunne gezindheid verklaard hebben.

De raad van ministers is dezer dagen weder vergaderd geweest, om over de openings-rede te beraadslagen. Men zegt dat de heer *Guizot* met het opstellen daarvan is belast geworden.

In eene telegraphische depêche van Bayonne, onder dagteekening van den 4 dezer, worden berigten uit Madrid van den 30 November medegedeeld, en gemeld, dat *Gomez*, na digt in de nabijheid van Gibraltar geweest te zijn, den 24sten te Alcale de Gazules was teruggekeerd, hebbende *Ribero* achter zich, *Narvaes* te Algar en *Alaix* bij Ubrica, welke hem hoopten te omsingelen. De rust van Madrid was den 28 en 29sten gestoord geworden, door de weerspannigheid van een bataillon van het 4de regement gardes tegen hun kolonel. Het bataillon is met behulp der nationale garde ontwapend geworden. Drie manschappen zijn den 30sten gefusileerd. Daarna had zich de rust hersteld.

Een telegraphisch berigt uit Bayonne, van den 5 dezer, luidde aldus: „Twee honderd vijftig man van de koninklijke garde te Madrid opgestaan zijnde, hebben zich verschanst in hunne kaserne, doch hebben, na een uur het vuur der artillerie doorgestaan te hebben, zich op genade moeten overgeven. Den 30 November, in den morgen, zijn drie van hen op het plein gefusileerd. De troepen, de nationale garde en de autoriteiten hebben hunnen pligt vervuld. De rust was verder in den loop van den dag niet meer gestoord geworden."

De brieven van de grenzen verzekeren, dat Bilbao den 2 dezer nog stand hield.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den 7 December.* Het voorstel van den heer *van Reenen* in de kamer van Maandag gedaan, is strekkende om, ten einde de moeijelijkheden voor te komen, welke de belastingschuldigen, wegens het mobilair ondervinden, wanneer zij schatting daarvan vragen, te bepalen: 1. dat alleen de stoffering, dat zijn de meubelen, welke tot gebruik of sieraad van gebouwen, vertrekken of andere gedeelten van het gebruikt wordende perceel dienen, zullen worden geschat; doch op de driedubbelde waarde zullen worden gesteld; 2. dat van rijtuigen de belasting afzonderlijk zal worden betaald, volgens derzelver waarde; 3. dat het echter den belastingschuldige zal blijven vrijstaan, om specifieke schatting van alle zijne mobilaire goederen, die volgens de bestaande wet in de belasting vallen, te vragen; doch dat hij in dit geval, dit uitdrukkelijk in het beschrijvings-billet moet vermelden; alle de voorwerpen duidelijk en naauwkeurig aan de schatters moet aanwijzen; en dat eindelijk, indien het binnen het jaar na de schatting blijkt, dat hij iets verzwegen of achtergehouden heeft, door hem eene boete zal verbeurd worden, gelijk staande met tienmaal de waarde van het aan de belasting onttrokken voorwerp.

Gisteren heeft de centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, eene conferencie met Z. Exc. den Minister van Financien, ten aanzien der begrootingswetten, gehouden. Heden zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer vergaderd geweest, waarin aan de leden eene mededeeling gedaan is, nopens hetgeen in deze conferencie heeft plaats gehad. Naar het schijnt zullen, ten gevolge dezer gehoudene conferencie, de begrootingswetten, zoo als zij zijn liggende, onveranderd, aan de beraadslagingen van de Kamer worden onderworpen. Het blijft nog altijd de vraag welk het lot zal zijn van het ontwerp, wegens den inkoop en de aflossing van schuld voor 1837, weswege bij het laatste, daarover plaats gehad hebbend onderzoek in de afdeelingen, nog vele bedenkingen gemaakt moeten zijn. Men wil, dat het Amortisatie-Sijndikaat, zonder het verlof, om over de in 1830 en 1831 afgeloste kapitale Werkelijke Schuld à 2½ pCt. de vrije beschikking te verkrijgen, dit jaar niet van deszelfs gewone jaarlijksche dotatie *f* 2,500,000 kan afzien, en het gevolg eener verwerping van dit ontwerp, door de Tweede Kamer, zou derhalve de voordragt eener credietwet moeten wezen.

Van den 9den. Morgen zal de centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderen. Ten twee ure zal dezelve eene zitting houden, waarin, naar men verzekert, de centrale afdeeling over de begrootingswetten voor 1837 haar verslag zal doen. De beraadslagingen over dezelve worden in den loop der volgende week te gemoet gezien. Men verneemt, dat na de behandeling dezer financieele ontwerpen, benevens de voordragten wegens de militie en de woelingen, de werkzaamheden der Tweede Kamer tot op de helft van Februarij aanstaande zullen worden geschorst, en dat bij de hervatting harer werkzaamheden de verschillende zoo financieele als andere ontwerpen, welke haar zijn toegezegd, zullen worden overwogen.

Ter gelegenheid van het onderzoek in de afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over het ontwerp van wet, nopens de ligting der nationale militie voor 1837, heeft men bij de regering er op aangedrongen, dat er nog eene of meerdere ligtingen, na de thans gepasporteerde van den jare 1827, zouden worden ontslagen, opdat men daardoor, langzamerhand, tot den gewonen staat van zaken terugkeerde. Naar men meende, leverde de voortduring van het *status quo*, met de bestaande bepalingen wegens de overeenkomst van 20 Mei 1833, voldoende gronden tot zoodanig een ontslag op. Sommigen scheen het toe dat de manschappen der nationale militie, die den vijfjarigen dienstijd volbragt hebben, naar luid der grondwet, niet dan bij het te dien einde bestaan eener afzonderlijke wet, in dienst mogen worden gehouden. Andere leden, daarentegen, waren in den nog aanhoudenden staat van zaken met de onderhavige voordragt te vreden, en ofschoon evenzeer wenschende, dat eene buitengewone krachts-ontwikkeling niet langer noodig mogt zijn, oordeelen zij dit aan de zorg der regering te kunnen overlaten. De leden, die dit gevoelen voorstonden, meenden niet te kunnen beoordeelen, of een ontslag, in deze tijds omstandigheden, welke zij geenszins als een staat van vrede konden beschouwen, raadzaam en met 's lands belangen overeenkomstig kon worden geoordeeld. Eenigen verklaarden dat zij het onderwerp als te naauw verbonden met onze staatkundige aangelegenheden aanmerkten, dan dat zij op dit oogenblik daarvan eene gunstige uitkomst konden te gemoet zien. Als eene soort van tusschenweg, heeft men de regering het nemen van eenen maatregel aanbevolen, strekkende om aan de miliciens die, na het bekomen van hun ontslag, tot de schutterlijke dienst geroepen worden, eene aanrekening van active dienst bij de schutterij toe te kennen, welke gelijk kon staan aan den tijd, dien zij boven de vijf jaren bij de milicie gediend hebben. Wijders heeft men in de afdeelingen verlangd, dat het contingent der ligting voor 1837, tot den gewonen maatstaf zou worden teruggebragt, en derhalve slechts 1 man van de 500 zielen zou moeten beloopen. Het kwam de leden voor, dat het belang van de waarneming der onderscheidene beroepen en bedrijven, door het geheele land, dit medebragt; dat men een buitengewoon contingent ook geenszins als noodzakelijk kon aanmerken; en dat toch uit de ondervinding was gebleken, dat door het heffen van een man op de 300 zielen, op vele plaatsen alle geschikte manschappen, zonder eenige uitzondering in dienst hebben moeten treden. Sommigen hielden het er nogtans voor, dat de regering ook te dezen het beste in staat geacht moest worden te kunnen beoordeelen, wat hier mogelijk en noodzakelijk was. Voorts heeft men verlangd, dat de regering zou toezien, dat er geene meerdere manschappen, dan het vastgestelde contingent, in dienst zouden treden, hetgeen dikwerf het geval is, doordien de lotelingen, welke ter buitenlandsche zeevaart gaan, door de militieraden, op grond van art. 94, litt. kk., der wet van 8 Januarij 1817, vrijgesteld worden boven het contingent der gemeente, waartoe zij behooren. Indien die maatregel niet geheel kon ophouden, hetgeen men wenschelijk bleef achten, dan verlangde men ten minste, dat hunne inlijving gepaard moge gaan met die van aanrekening in het contingent der gemeenten waartoe zij behooren, waardoor de gemeenten geen zwaarderen last zouden moeten dragen, dan de wet aan dezelve in oorlogstijd oplegt, wanneer zij ten gevolge van de intrekking der vrijstelling voor buitenlandsche zeevarenden, als van zelve in het contingent moeten optreden. Verder is, ten aanzien van art. 4 en 5 van het ontwerp, weder door eenige leden de wensch herhaald, ook vroeger reeds met aandrang gedaan, dat de broeder van hem, die bij de militie was ingedeeld, doch uit hoofde van werkelijke dienst bij de mobiele schutterijen of eenige vrijwillig korps was afgevoerd, van de dienst der nationale militie mogt worden vrijgesteld. Men behouwde het toch onbillijk, dat de daad van den eenen broeder, die vrijwillig dienst genomen, terwijl hij anders bij de milicie zou zijn ingelijfd, den anderen broeder zou benadeelen. Andere leden echter, hebben zich hiermede niet kunnen vereenigen, maar verklaard de voorkeur te geven aan de wet, zoo als die thans werd voorgesteld. Deze vrijstelling toch, meenden zij, zou ten nadeele strekken van andere lotelingen, en zulks op een oogenblik, dat door hem, wiens dienst hier zijn broeder zou vrijstellen, geene dienst gedaan werd, als zijnde aan de geheele mobiele schutterij en aan een groot gedeelte der vrijwillige korpsen onbepaald verlof verleend; terwijl eene onderscheiding in deze, tusschen vrijwilligers en vrijwilligers, zeer moeijelijk, zoo niet onmogelijk zijn zou. Eindelijk heeft men nog op eene herziening der hoogst gebrekkige wetten op de Nationale Militie aangedrongen. De antwoorden der regering op deze bedenkingen worden eerstdaags te gemoet gezien.

Naar men verneemt heeft de conferentie van Zijne Exc. den Minister van Financien met de leden der centrale afdeeling van de Tweede Kamer niet geleid tot eene wijziging in de aanhangige begrootings-wetten; ook niet in het ontwerp van wet betreffende de schuld.

Naar men verneemt is aan het Departement van Oorlog de vraag voorgesteld,

van de manschappen der gewone en buitengewone ligting van 1831, die krachtens Zr. Ms. beschikking van 21 September 1835, bij de depôts of staven der korpsen zijn opgekomen, of nog moeten opkomen, ten einde hunne rekening tot stand te brengen, de gewone vergoeding voor de heenreis, door de zorg der gemeente besturen, zal kunnen worden uitbetaald, welke vraag door gemeld departement toestemmend is beantwoord. Dienvolgens zijn de plaatselijke besturen uitgenoodigd, om te willen zorgen, dat dusdanige vergoeding aan de belanghebbenden, voor zoo veel zij zulks mogten reclameren, alsnog worde uitbetaald.

BAARN, *den* 5 *December.* Te oordeelen naar de uitwerkselen, zoo gelooft men algemeen, dat de storm van den 29 November heviger is geweest dan die van den 9 November 1800. In het Baarnsche bosch alleen zijn bijna 3000 boomen vernield, eene menigte derzelven zijn op het midden, hoewel gezonde en gave boomen, afgebroken, en dit kan alzoo getuigen van de kracht waarmede de storm voortdreef. Het schoone park achter het paleis heeft ook veel geleden. Een groote dertigtal der fraaiste boomen, over wiens kruinen reeds menige storm geloeid had, zijn voor de kracht van den laatste bezweken. Een gedeelte der hooge en prachtige beukenboomen van het zoogenaamde *Overbosch* van de buitenplaats van den overledenen heer *Huydecoper* heeft ook voor den alles vernielenden storm moeten bukken; van dit alom bekende en statige bosch zijn zeker meer dan 250 boomen gevallen. Voor liefhebbers van zeldzame groote verschijnselen, is de beschouwing van de verwoesting in deze bosschen indrukwekkend; en zij die ooggetuigen hebben kunnen zijn toen de storm deze verwoestingen aanrigtte, zullen zich nog lang herinneren, het verdoovende geraas der krakende en vallende boomen, en het woeste gehuil van den storm, die zich met allen geweld tusschen de boomen heen perste.

EILAND URK, *den* 3 *December.* Bij den zoo verschrikkelijken storm van 29 November, heeft deze gemeente op nieuw deerlijk geleden, als zijnde drie woonhuizen in een oogenblik tijds, door den fellen wind, geheel omverre geworpen, terwijl nog een aantal andere, op onderscheidene wijzen, grootelijks zijn beschadigd geworden. Ook zijn bij dien storm 21 van de voornaamste visschersvaartuigen, bemand met meer dan 100 personen, welke allen ter uitoefening van hun gewoon visschersbedrijf zich op zee hadden begeven, in zoodanigen reddeloozen staat gebragt, dat zich tien van dezelve genoodzaakt hebben gevonden, zich hier en op de Overijsselsche kust op strand te zetten, terwijl de anderen door het verlies van masten, zeilen, ankers en touwen, nagenoeg onbruikbaar zijn geworden. De schade, aan deze vaartuigen en aan de huizen veroorzaakt, wordt berekend eene zoodanige som te bedragen, dat het voor velen onmogelijk is aan het herstel daarvan te denken. Als eene bijzondere weldaad mag men nog hier opmerken, dat geen bewoner van dit eiland bij dien storm is omgekomen.

LEEUWARDEN, *den* 12 *December.* Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi in dato 5 Augustus 1836, voor den tijd van tien jaren verleend aan *Richard Boyman*, te London, domicilium verkozen hebbende bij *A. Smits*, makelaar te Haarlem, op de invoering van de volgende nieuwe verbeteringen aan stoomwerktuigen, te weten:

1. Eene wijze om den stoom te verdikken, waardoor het verkorten of aanzetten van de binnenwanden van stoomwerktuigen belet wordt; 2. eene nieuwe gemakkelijke wijze om de stoomketels met water te voeden; 3. een scheprad, hetwelk op verschillende wijzen bij vaartuigen, gelijk mede bij water- en windmolens kan aangewend worden.

Een octrooi in dato 10 September 1836, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *P. de Kok, Pz.*, te 's Gravenhage, op de uitvinding van een werktuig, geschikt om alle soorten van steen en marmer uit te hollen, rond te zagen, te slijpen en van lijstwerk en andere versierselen te voorzien.

Een octrooi in dato 11 September 1836, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *P. F. Freit*, te Vlissingen, op de uitvinding van verbeterde kunst-armen met beweegbare handen.

Een octrooi in dato 17 October 1836, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. D. Alting* en *A. Berbee*, te Amsterdam, op de uitvinding van een verbeterd werktuig tot het bereiden van deeg voor roggebrood.

Een octrooi in dato 20 October 1836, voor den tijd van vijf jaren, van af 18 Mei 1834, verleend aan *J. F. Görris*, te Arnhem, op de invoering van eene draagbare kagchel.

Een octrooi in dato 14 November 1836, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *F. C. A. de Crouy*, woonachtig te Parijs, domicilium verkozen hebbende bij Mr. *L. Metman*, Advocaat te 's Gravenhage, op de invoering van een nieuwen toestel om water, wijn, olie en allerlei soorten van vocht te filtreren.

Den 7 December heeft de 4de klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten hare tiende openbare vergadering te Amsterdam gehouden, onder voorzitting van den heer *H. H. Klijn.* Na voorlezing der werkzaamheden en verrigtingen der klasse gedurende de twee laatst verloopen jaren, werd bij monde van den heer *C. Apostool* verslag der commissie gedaan, nopens de ingezonden bouwkundige ontwerpen voor een *Museum van Oudheden*, waaruit bleek, dat aan geen der drie ingekomen stukken *de gouden medaille* kan worden toegekend. De president sprak daarna eene redevoering uit *over de betrekking van de kunst tot den staat.*

Men heeft te Marum, (provincie Groningen), even als in de gemeente Leek, gedurende den storm van den 29 November, opgemerkt, dat de barometer ten half 7 uur op 18 Engelsche duimen teekende; zelden is er zulk eene daling waargenomen. Ook houdt men het er daar voor, dat deze storm in verband stond met eene elders voorgevallene aardbeving; ten minsten is het voorgekomen, dat de grond in beweging is geweest, want, gedurende het hevigste van den storm, is de pompput van *A. E. Palsma*, te Marum, van zelve beginnen te werken, zoodat het water gestadig het pompgat uitstroomde.

Van Schokland schrijft men dat de jongste orkaan zich ook daar op eene geduchte wijs heeft doen gevoelen, en het eiland zoodanig heeft geteisterd dat men eene doorscheuring vreesde. Aan de oostzijde, tusschen Emmeloord en de Molenbuurt, is ongeveer 300 el paalwerk geruïneerd, waarvan ruim 100 el totaal is weggeslagen, zoodat de communicatie gestremd is.

Men verneemt, dat er op den 3 dezer te Deventer eene Commissie is vergaderd geweest, om over de stoomvaart op den Yssel te beraadslagen; twee regerings-leden dezer stad waren daarbij tegenwoordig.

In de Vereenigde Staten wordt thans eene uitgebreide wetenschappelijke expeditie voorbereid, waartoe een fregat van 36 stukken, een transportschip van 300 ton, twee brikken en een schooner worden uitgerust. Het doel van den voorgenomen reistogt is, den Stillen Oceaan nauwkeurig te onderzoeken, en het al- of niet-bestaan van een aantal eilanden, welke de walvischvangers van tijd tot tijd voorgeven gezien te hebben, te beslissen, en zoo zij werkelijk gevonden worden, derzelver ligging en gesteldheid op te nemen. Tevens zal men zoo ver mogelijk zuidwaarts in de onbekende gewesten van de Zuid-poolzee doordringen. Het congres heeft voor dezen togt eene som van 60,000 p. st. toegewezen, en de luitenant *Wilkes* bezoekt thans Munchen, Parijs en Londen om de beste instrumenten aan te koopen.

In het Fransche dagblad *la Gazette des Tribunaux* leest men het volgende, hetwelk doet zien, dat Belgie werkelijk als eene Fransche provincie wordt beschouwd: „Een Fransch soldaat was onlangs uit zijne gelederen naar Belgie overgeloopen en in Belgische dienst getreden. Ontdekt en door de Fransche overheid terug geëischt, wordt hij naar Parijs gevoerd, om voor den krijgsraad te regt te staan. Welk vonnis wordt tegen hem geslagen?... de conclusie is: dat eene desertie naar Belgie als geene desertie kan beschouwd worden; dat het eene verwisseling is uit de eene kazerne naar de andere; eene verplaatsing uit de *achterhoede* bij de *voorhoede*; op welke gronden de deserteur van de eigenlijk gezegde desertie werd vrijgesproken."

Er is te Parijs eene vijfde editie uitgekomen van *de la Martine's* Jocelijn, waarbij een Naschrift gevoegd is, in hetwelk de dichter zich verdedigt tegen de aanvallen, welke op zijn dichtstuk, ten aanzien van deszelfs godsdienstige strekking gedaan zijn. Sedert de eerste uitgaaf van Jocelijn, zijn er van dit dichtwerk meer dan *dertig duizend* exemplaren verkocht.

Het *Journal d'Arlon*, hetwelk reeds een half dozijn infanterie kazernen heeft gebouwd, verzekert thans, dat op het budget van oorlog over 1837 de som voor eene nieuwe kazerne is gebragt. Dit zal dus de 7de zijn. Waarom mogen de Belgen er geen op het Luxemburgsche grondgebied bouwen?

De Belgische Gedeputeerden beraadslagen thans over het voorstel, om den aanbouw van Belgische koopvaardijschepen, door het toekennen van premien, te bevorderen. Het beginsel van den vrijen handel is daarbij door verscheidenen als onuitvoerlijk voorgedragen.

Bij de Belgische kamers der Staten-Generaal is thans door de regering eene wet voorgedragen tot het aankoopen der rijke bibliotheek van *van Hulthem.* Deze bibliotheek wordt geacht tweemaal zoo groot te zijn als die van *Meerman*, welke, in 1824 te 's Gravenhage verkocht, eene som van *f* 132,000 heeft opgebragt. Uit de rekeningen van den boekbinder, na *van Hulthems* dood gevonden, heeft men gezien, dat hij van het jaar 1820 tot 1830 alleen aan het inbinden van boeken heeft besteed eene som van meer dan *f* 30,000.

In de zitting van den raad der stad Gend van den 5 December heeft de schepen *Minne-Barth* de functie van burgemeester willen bekleeden, doch de heer *Metdepenningen* heeft daartegen een protest overgelegd door 19 raden onderteekend, waarin zij aantoonen, dat die heer geen kwaliteit heeft, om als burgemeester te fungeren.

DELFT, den 8 December.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den Wel Eerw. zeer Gel. heer *S. J. H. van Hengel*, heeft de Breede Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier de volgende nominatien van Predikanten gemaakt: Twaalftal, DD. *M. A. G. Vorstman*, theol. doct. te Katwijk aan den Rijn; *D. T. F. Patijn*, te Wadenoijen; *J. P. van Harencarspel*, te Voorschoten en Veur; *C. M. Pleyte*, te Hillegom; *J. E. de Voogt*, te Nijmegen; *H. P. Timmers Verhoeven*, theol. doct. te Hoorn; *W. Storm*, te Leijderdorp; *J. Bolding*, te Jisp; *C. A. Klinkenberg*, te Noordorp; *N. J. van der Mandele*, te Egmond aan Zee; *M. A. Jentink*, te Harlingen, en *G. Steenhoff*, te Oudewater, met het lot tegen *J. Corell*, te Avezathen. Zestal, DD. *de Voogt*, *Patijn*, *Bolding*, *Vorstman*, *van Harencarspel* en *Klinkenberg.*

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 5 December 1836, het schonerschip *Hope*, kapt. W. Cousins, van Londen. — Den 7 dito het schonerschip *Livelij*, kapt. S. H. Finch, van Londen. — Den 8 dito het smakschip *Jantina*, kapt. J. D. Blouw, van Elbing naar Amsterdam, alhier binnen wegens contrarie wind. — Den 10 dito het kofschip *de Maas*, kapt. P. J. Bakeman, van St. Martin naar Dordrecht, komt binnen wegens lekkagie.

Uitgezeild: Den 10 December de schonerschepen *Northam*, kapt. D. Charrosin, *Orwell*, kapt. J. Hall, beide naar Londen en *Sarah & Helen*, kapt. J. Atkins, naar Leith.

MENGELWERK.

SCHETS VAN HET LEVEN EN KARAKTER VAN JONKHR. WICHER VAN SWINDEREN,

Phil. Theor. Mag. Lit. Hum. et Jur. Utr. Doctor, Lid van de Ridderschap en Staten der provincie Vriesland, Grietman van Wonseradeel.

DOOR MR. C. STAR NUMAN.

Nooit is het meer de pligt van de overgebleven tijdgenooten, om den aard en de verdiensten van voortreffelijke afgestorvenen te herdenken, dan wanneer deze op een' leeftijd weggerukt zijn, waarin zij nog niet al de vruchten, die in hun' geest en gemoed verborgen lagen, ten toon spreiden *konden*, of wanneer zij dezelve liever met stille zorgvuldigheid aankweeken, dan ten toon spreiden *wilden.*

Beide geldt van den man, wiens leven wij willen vermelden: ofschoon hetgeen hij voor het oog van een' ieder gedaan heeft, genoegzaam zijn zoude, om onze landgenooten, die wetenschappen, eerlijke en verlichte pligtsbetrachting, Christelijken handel en wandel in den Geleerde en Regent waarderen, oplettend te maken op het verlies, 't welk onze Staat in den vroegtijdigen dood van WICHER VAN SWINDEREN geleden heeft.

Geboren te Groningen, den 24 Maart 1802, ontving hij zijne eerste vorming in het huis zijner Ouders, Jonkh. Mr. ONCKO VAN SWINDEREN VAN RENSUMA en Vrouwe QUIRINA JACOBA JOHANNA VAN SWINDEREN VAN RENSUMA, geboren GERLACIUS, alsmede in onderscheidene scholen zijner Vaderstad. Tot de Academische lessen werd hij opgeleid door het huisselijk onderwijs van den Heer W. J. KOPPIUS, Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doct. en Predikant te Blijham: — een man, aan wien velen, die thans nog met roem in de Maatschappij werkzaam zijn, de beginselen hunner wetenschappelijke, zedelijke en Godsdienstige ontwikkeling dank weten: en die, gelijk hij onder zijne leerlingen VAN SWINDEREN onderscheidde, zóó door dezen steeds met een levendig gevoel van erkentelijkheid en hoogachting geëerd werd.

Reeds van den aanvang af zijner komst aan de Hoogeschool, vertoonde zich de eigenaardige rigting van zijn' geest en gemoed, die zich in zijne volgende betrekkingen hoe langer hoe meer openbaarde, en vooral in de vereenigde hoedanigheden en innige verwantschap van schranderheid, naauwgezetheid, bedaardheid en nederigheid gelegen was. Van daar, dat hij, met lust en geschiktheid voor de beoefening van verschillende vakken aan de Hoogeschool gekomen, zich met gelijken ijver op al datgene toeleide, wat tot den omvang van het Hooger Onderwijs in Oude Letteren, Geschiedenis, Wijsbegeerte, de Regts- en Staatswetenschappen behoort. Daar zedigheid de grondtoon was, die al deze werkzaamheden bezielde, werd hij weldra de geliefde leerling zijner verschillende Leeraren. Zóó werd zijne kennis uitgebreid, en verkreeg datgene inwendige zamenhang en zekerheid, 't welk zich anders verstrooid, eenzijdig, weifelend aan verstand, gevoel en verbeelding telkens pleegt op te doen, zonder ooit tot het gemoed door te dringen, en zich met deszelfs geheele bestaan te vereenigen. Zijne naauwgezetheid vooral, die heerlijke zedelijke eigenschap in den Geleerde niet minder dan in den Handelaar, welke gehalte geeft aan zijn weten en geloof aan zijne woorden, maakte, dat de juistheid zijner kennis ieder kundigen trof. En nog meer dan *velerlei* strekt den jongeling *grondige* wetenschap tot eere. Een vlug verstand en vurige aanleg, door jeugdige liefde voor het goede en schoone of eere gedreven, jagen, in het onafzienbaar veld der kennis gretig naar al wat zich daar aan de levendige verbeelding opdoet. Deze door de verscheidenheid en nieuwheid van voorwerpen bij aanhoudendheid aangedaan en geprikkeld, voert den geest, als van zelven ginds en derwaarts, dikwijls ook snel voorwaarts. Maar, langzaam en geregeld voort te spoeden, zoodat men niets voorbijziet, wat onder het oog en bereik ligt, en toch den blik bestendig op den gezigteinder gerigt te houden, die den zwakken sterveling een beeld is van het doel, waarnaar hij hier op aarde steeds moet streven, zonder het ooit te kunnen bereiken: dit, 't geen hij deed, toonde in den jongeling mannelijke wijsheid.

Van zijne zucht voor geleerde opleiding getuigt mede zijn verlangen, om eene buitenlandsche Hoogeschool te bezoeken, waaraan hij in 1822 voldeed, te gelijk met den vriend zijner vroege jeugd, G. W. H. Baron VAN IMHOFF, die thans het ambt van Regter ter Instructie bij de Groninger regtbank met eere bekleedt. Hij bleef te Göttingen ééne cursus bijwonen, waarin hij HUGO de Regtsgeschiedenis, BAUER het Strafregt, SARTORIUS de Staatkunde, BOUTERWECK de Geschiedenis der Wijsbegeerte, HEEREN die van het Europeesch Statenstelsel hoorde voordragen. In den herfst van dat jaar keerde hij naar de Groninger Academie terug.

Welke de vruchten geweest zijn van het onderwijs, door hem in het Vaderland en buiten 's lands genoten, bleef van den aanvang tot het einde zijner studiën, voor niemand verborgen. Van de vorderingen, door hem in de Oude Letteren, Geschiedenis, Staatkunde en het Romeinsche regt gemaakt, getuigen zijne verhandelingen, in 1819 en 1821 aan de Groninger Hooge School bekroond, *over het gezag van den Areopagitischen Raad in de onderscheidene tijden van het Atheensch Gemeenebest* en zijne *vergelijking tusschen de te Verona ontdekte Instituten van* GAJUS *en* JUSTINIANUS, *van het begin tot aan den titel der Voogdijen*; niet minder vooral de Proefschriften, waarmede hij, den 3 April 1824, den graad van Doctor in de Wijsbegeerte, Letteren en beide Regten verwierf. In het eene behandelde hij *de geschiedenis, den oorsprong, voortgang en ontwikkeling van de Romeinsche regtsbegrippen omtrent Makingen*, in het andere schetste hij *de gevoelens van* ARISTOTELES *omtrent den staat, deszelfs inrigting, bestuur en wisselingen*; terwijl hij de Politica van dien Wijsgeer uit zijne andere werken toelichtte met de denkbeelden der Ouden, vooral van PLATO en CICERO, en de stellingen der Nieuweren vergeleek. Beide Verhandelingen munten uit door bondigheid, oordeelkunde, belezenheid, en goeden stijl: door dezelve werd onze Academische literatuur, gansch niet arm aan uitmuntende bijdragen tot de Wetenschappen, niet weinig vermeerderd. Alle deze geschriften zijn in ons land te veel bekend, om er over uit te weiden. De Dissertatie over ARISTOTELES sluit zich op eene waardige wijze, aan DE GEER's voortreffelijken arbeid over PLATO aan; en in hoe verre de Regtsgeleerde Commentatien mede hebben bijgedragen tot den lof, door VON SCHRÖTER (*Hermes*, XXVter Band, IIter H. s. 309) aan Nederland gegeven, kan men zien bij VAN HALL, in de *Bijdragen tot Regtsgeleerdheid en Wetgeving*, Deel I, bladz. 279 en volg. bladz. 284.

Maar waren deze de *openlijke* bewijzen zijner werkzaamheid: zijne Leermeesters en Vrienden erkenden niet minder zijne bekwaamheden in verre de meeste deelen der algemeene Geschiedkunde en Wijsbegeerte. De natuur had hem inderdaad, op eene buitengewone wijze, toegerust, om door deze beide schakels der menschelijke kennis al zijn weten te vereenigen. Een vast geheugen, zucht voor orde en dagelijksche werkzaamheid, hadden in hem zin voor Tijdrekenkunde, Penning- en Geslachtkunde doen ontstaan, en deze noodzakelijke en veel te veel verwaarloosde grondslagen voor Geschiedkunde, verkregen in hem juist hunne plaats en bestemming, door de hoogere geestvermogens, waarmede hij dezelve

die ontvatte, beheerschte, en tot het regte doel bezigde. Daarenboven had hij zich met eene in ons land zeldzame uitzondering, op vele deelen der Wijsbegeerte ijverig toegelegd. Geen wonder! daar het scherpzinnige, ernstige en waarheidlievende in zijn' geheelen aanleg, gevoegd bij zijne kennis van Oude Letterkunde, wier uitmuntendste voortbrengselen, in alle vakken van kennis en kunst, vruchten der Philosophie zijn, hem tot Wijsgeer bestemde en vormde.

Die het bovenstaande van ons vernemen, of van elders weten, zullen het welligt betreuren dat VAN SWINDEREN zich niet geheel aan de Wetenschappen heeft kunnen wijden. De gelegenheid daartoe deed zich meermalen op; daar hij, onder anderen, door de Regtsgeleerde Faculteit te Groningen, die deswegens geraadpleegd was, te gelijk met nog één Kweekeling hunner Hoogeschool, aan de Verzorgers van het Deventer Athenaeum voor het, door het vertrek van den Heer COCK naar Leiden, openstaande Professoraat in de Regten aanbevolen, en door de Groninger Curatoren tot opvolger van den Hoogleeraar GRATAMA aan den Koning voorgedragen werd. Dan, de minder openlijke en schitterende loopbaan, die hij is ingetreden, is niet minder eervol voor zijne nagedachtenis: en het zigtbare bewijs, dat die door hooger onderwijs regt zijn gevormd, ook alle menschelijke en maatschappelijke zaken van een hooger standpunt beschouwen. Dit toonde hij in de verschillende betrekkingen, waarin hij vervolgens geraakte.

Reeds één jaar voor zijne promotie, werd hij door Zijne Majesteit aangesteld, als Grietman van Gaasterland. In 1826 werd hij Lid der Ridderschap, in 1829, wegens dezelve, Lid der Provinciale Staten van Vriesland; tevens was hij Lid van het Dijksbestuur, dat zich langs de Zuidkust van Vriesland uitstrekt, in de laatste jaren President van den Militieraad. Eindelijk in 1835, verwisselde hij de Grietenij van Gaasterland voor die van Wonseradeel.

In 1828 was hij met Jonkvrouwe CHRISTIANA HELENA GEERTRUIDA, Baronnesse THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG gehuwd. Deze echt werd door vijf kinderen gezegend.

Hij, die altijd een braaf Zoon, trouwe Broeder en Vriend was geweest, was ook de beste Man en Vader. En in het geheel, dezelfde edele hoedanigheden, die hem aan de Hoogeschool hadden onderscheiden, bragt hij in het werkdadige maatschappelijke leven mede. Hij gevoelde zich tevreden en gelukkig in den kring, waarin de Voorzienigheid hem geplaatst had, en waarin hij zich bij zijne meerderen en minderen geacht maakte om zijne grondige bekwaamheden en standvastigen ijver. geliefd om de eenvoudigheid en nederigheid van zijn' aard, geëerd om de nauwgezetheid zijner grondbeginselen, en de onbesmette zuiverheid zijner zeden.

Zijne liefde voor kennis en waarheid, evenwel, was te groot, dan dat hij met de Hoogeschool, ook de Wetenschappen, zoude hebben vaarwel gezegd. Integendeel: geen dag ging er voorbij, geen winteravond vooral, zonder dat hij gezegde zijne letteroefeningen voortzette. Hiervan getuigen zoo vele aanteekeningen en aanmerkingen, door hem gemaakt op ieder belangrijk werk, dat hem voorkwam; de gesprekken en brieven, waaruit zijne vrienden, die door hunne levens omstandigheden, meer dan hij, tot letterkundigen arbeid geroepen en gevoerd werden, telkens met nieuwe verrassing, zijne belangstelling en diep inzigt ontwaarden in de rigting, die vooral de Godgeleerde en de Staats- en Regtswetenschappen, in onzen leeftijd begonnen zijn te nemen, om, zoo als het ons schijnt de loopbaan, door de Germaansche volken, in de Zestiende eeuw ingetreden, te vervolgen.

Met uitzondering van eene Verhandeling, behelzende *een Overzigt der Geschiedenis van de Republiek Rhodus*, en te vinden in het tweede deel der Bibliotheek van Oude Letterkunde van zijn' Leermeester TEN BRINK (bl. 305-308 vergel. ook 455 en 456) welke geheel geschiedkundig is, bewijzen ook de weinige geschriften, door hem later uitgegeven, hoezeer hij de godsdienstige belangen en de ware maatschappelijke welvaart zijner Landgenooten ter harte nam. Zoo gaf hij, in 1826, te Leeuwarden, bij SCHETSBERG, zonder zijnen naam, de vertaling uit eener Leerrede van den Duitschen Predikant SCHMALZ, door dezen op het gedenkfeest der Hervorming, in 1825, voor zijne Gemeente in Neustadt-Dresden gehouden, naar aanleiding van *Gal*. V, 1: „Staat dan in de vrijheid met welke ons Christus vrij gemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen."

Hij gevoelde zich genoopt, om de krachtige Apostolische toespraak van dezen man, die op het heerlijke voorregt der Christelijke vrijheid wijst, en deze alleen in het Evangelie van den Koning der Waarheid zoekt, zoo dat al wie meerder of minder wil in een juk der dienstbaarheid terugvalt, ook aan zijne Protestantsche landgenooten te rigten. De onverschilligheid toch van velen derzelve in het erkennen en handhaven der heerlijkste voorregten, uit onkunde en ligtzinnigheid gesproten, kwam hem dubbeld gevaarlijk voor in een tijd, waarin groote pogingen werden in het werk gesteld, om den zegen der Hervorming weg te nemen. En ofschoon ten dezen opzigte de tijden veranderd schijnen, zal deze Leerrede altijd bewijzen, welke heldere denkbeelden VAN SWINDEREN van het Christendom had en wenschte te verbreiden, en overal daar nuttig werken, waar zich de strijd tusschen Christelijke vrijheid en dienstbaarheid moge verheffen.

Toen, in den winter van 1830, het Vaderland in den kommervolsten toestand verkeerde, ging hij bij zich zelven na, wat ons Nederlanders te hopen, of te vreezen stond, en deelde hij de slotsom van zijn onderzoek in een geschrift, te Leeuwarden bij SCHETSBERG, 1831 gedrukt, mede. Deze bladen zijn in den algemeenen vloed van geschriften, welken iedere dag met zich voerde, meenen wij, bedolven, ten minste niet veel, buiten Vriesland, bekend geworden. Zij verdienden dit echter allezins om de duidelijkheid en kernachtigheid van stijl en inhoud, de juiste begrippen van Staat en Staatkunde, waarvan de geheele redenering uitgaat, de Nederlandsche opregtheid en bescheidenheid, waarmede de handelingen der Regering worden beoordeeld.

Deze ontgaat de beschuldiging van ligtzinnigheid en onregelmatigheid, in het bestuur van 's lands financien vooral, niet, maar hij voegt er te gelijk bij: „Dat „niet, hetgeen wij in de staats-huishouding afkeuren en gispen, in onze huisgezinnen plaats vinde. Het is niet te ontkennen, dat spaarzaamheid, ingetogenheid en huisselijkheid bij ons niet zijn toegenomen, en dat het gemis dezer „deugden op den materiëlen en zedelijken toestand der huisgezinnen nadeelig „moet werken. Mogten wij" dus vervolgde hij, „in dezen meer naar onze „voorouders gelijken, bij eene naauwkeurige besnoeijing onzer kunstbehoeften, „meer ijverige en gezette werkzaamheden paren, en onze genoegens zoeken in „den huisselijken kring, om dien alzoo te vormen tot eene kweekschool van „burgerdeugd." Wie acht niet hem, die deze beginselen zelf naleefde, meer bevoegd, om dezelve, met gepasten ernst te doen gelden, dan de woordvoerders die in het openbaar het luidst en onstuimigst op bezuinigingen en verbeteringen in den Staat aandringen, welke zij het meest in hun eigen gezin en gezellig leven willen invoeren?

Neen! Nederlandsche Staatsmannen zijn allen zij, die niet minder door voorbeelden trekken, dan door leeringen wekken. Maar daarom achten wij juist zulke Burgers groot, wien eenige *Eerzucht*, te midden van de verleidingen der wereld, die hun dit woord onder zoovele aanlokkende verschijnselen voorspiegelt, in stille, doch veel omvattende pligtsbetrachting bestaat, en wier leven in alles een geheel uitmaakt. Tot die harmonie tusschen hoofd en hart, woorden en daden, was zijne ziel, van der jeugd af, gestemd door een regt Christelijk geloof, dat zijn geheele gemoed vervulde, hem veilig voerde over den struikeligen weg dezer aarde, hem kracht gaf, bij zijn moeijelijk lijden en hem met kalmte en volkomen vertrouwen op Gods genade ontslapen deed in de volle rijpheid van den mannelijken leeftijd. Want reeds in den voorzomer van 1836, overviel hem de uitterende ziekte, onder welke hij, den 17 Augustus, 34 jaren oud zijnde, bezweek.

Wij hebben VAN SWINDEREN geschetst, zoo als wij hem gekend hebben. Velen vleijen wij ons, zullen hem in die schets hebben herkend, en met ons zijne nagedachtenis in bestendige zegening houden.

Gaarne hebben wij deze schets van het Leven en Karakter van den Grietman VAN SWINDEREN overgenomen en kunnen hier nog bijvoegen, dat hij als een waardig en verdienstelijk Ambtenaar aan de Provincie tot eer en elk ander tot voorbeeld verstrekte. Als Lid van het Friesch Genootschap gaf hij onder anderen in den jare 1833, eene belangrijke proeve zijner kunde en geleerdheid door zijne uitmuntende Verhandeling, bevattende een *Overzigt der gebeurtenissen, die de vestiging van de Hervormde Godsdienst en van de Vrijheid in den Burgerstaat in dit Gewest hebben vergezeld.* Ook werden verschillende Bijdragen in het Mengelwerk dezer Courant, door hem over *Geschiedenis* en *Staatkunde* geschreven, met veel genoegen gelezen.

Wij twijfelen geenszins of de gepaste hulde door den Heer STAR NUMAN aan den edelen, braven en nederigen VAN SWINDEREN toegebragt, zal bij elk, die hem kende, en wie hem dus beminde en hoogschatte, een aangenamen weerklank vinden.

DE REDACTIE.

Vergadering van het departement Leeuwarden der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* op Woensdag den 14 December 1836, 's avonds 6½ uur. Sprekers de Heeren Mr. C. J. VAN DER VEEN en G. T. N. SURINGAR.

Namens Bestuurders,
R. D. SMEDING, *Secretaris*.

Ten behoeve van PIETER TEIJES VISSER en diens gezin, te Schiermonnikoog, is ten Kantore dezer Courant ontvangen:
Van K. . . . . *f* 4,00
Leeuwarden, den 12 December 1836.

*** Getrouwd:
Heeg, JAN ANNES VISSER, JUNIOR, en
den 11 December 1836. FROUKJE AUKES DOUWMA.

*** Heden morgen ongeveer 7 ure, beviel voorspoedig en ontijdig, mijne geliefde Echtgenoot, PIETJE F. HUITEMA, van een DOCHTERTJE.
Longerhou, den 1 December 1836. GERRIT KRAMER.

*** Heden verloste van een welgeschapen ZOON, T. H. KRAMER, geliefde Echtgenoote van A. A. BROUWER.
Woudsend den 4 December 1836.

*** Heden beviel van eene DOCHTER S. BOLTJES, hartelijk geliefde Echtgenoote van J. F. GILLIS.
Ferwerd, den 5 December 1836.

*** Heden avond verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe W. A. TIJMENS, hartelijk geliefde Echtgenoote van
Ressen bij Nijmegen, Mr. G. W. F. SURINGAR.
den 6 December 1836.
Dienende deze tevens als bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden avond omstreeks 7 ure, verloste mijne geliefde Echtgenoot, JELTJE DE VRIES BUWALDA, van eenen welgeschapen ZOON.
Sneek, den 10 December 1836. TH. COOL.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, JANTJE W. DE BOER, Huisvrouw van P. K. BAKKER.
Stiens, den 10 December 1836.

*** Heden beviel van twee ZONEN, mijne geliefde Echtgenoot KLAASKE VAN DER MEULEN HEIJMANS. CORNs. J. FEDDES.
Leeuwarden, den 12 December 1836.

LEEUWARDEN, den 5 December 1836. Heden na den middag overleed, in den ouderdom van ruim zeventig jaren, JOHAN GOTLIEB STAEBEL, in leven oud Koopman alhier.

*** Heden avond omstreeks 7 ure, behaagde het den Almagtigen, mijnen geliefden Echtgenoot, DURK GERRITS BROUWER, door den dood van mij weg te rukken, in den ouderdom van ruim 53 jaren.
Knijpe, WIETSCHE R. BIJKER,
den 7 December 1836. Wed. D. G. BROUWER.

WOUDSEND, den 10 December 1836. Heden morgen overleed, zeer onverwacht, aan eene bezetting op de borst, tot droefheid van mij en mijne eenige Dochter, mijn waarde Man en hare Vader, KLAAS J. DE JONG, in den ouderdom van ruim 63 jaren. ANTJE R. v. D. MOLEN,
Wed. KLAAS J. DE JONG.

Algemeene kennisgeving.

*** Na langdurig sukkelen, overleed den 11 dezer, mijn geliefde Man, T. H. KOLK, Koopman te Oudebildtzijl, in het 32ste jaar zijns ouderdoms, het 3de onzer Echtvereeniging, mij nalatende 1 Kind.
Oudebildtzijl, TRIJNTJE KOLK,
den 12 December 1836. Geb. HOEKSTRA.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 9 December 1836, *f* 34 : 00 à *f* 35 : 00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag. Rogge *f* 159 : 75 het Last. — Tarwe *f* 7 : 90 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 10 December 1836.

NEDERLAND.			Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	53¼	53$\frac{3}{16}$	53¼
Dito dito...... 5 „	100¼	100¼	100$\frac{3}{16}$
Uitgest. Schuld........	1$\frac{1}{64}$	1$\frac{3}{128}$	
Kansbilj. van dito....	22$\frac{3}{16}$	22¼	22¼
Amortis. Synd. 4½ pCt.	94$\frac{3}{16}$	94¼	94$\frac{3}{16}$
Dito dito ..... 3½ „	77		
Handel-Maats. 4½ „	179	179¼	179¼
Nieuwe dito.. 4½ „	102¼		
O. I. Leening. 4 „			
FRANKRIJK.			
Insch. Grootb.. 3 pCt.	80¼		
ENGELAND.			
Insch. Grootboek......			
SPANJE.			
L. bij Ardoin £ 85. 5pCt.	19¼	19$\frac{3}{16}$	19$\frac{3}{16}$
Dito bij dito, onb stukk..			
Passive..............			
Deferred			
Fransche Uitgestelde...			
Engelsche Uitgestelde..			
PORTUGAL.			
Oblig. te Londen 5 pCt.			
Dito dito....... 3 „			
NAPELS.			
Cert. bij *L. & B.* 5 pCt.			
Dito bij *Falc. & C.* 5 „			
Leen. te L. bij *R.* 5 „			
Aand. Tavoglière 3½ „			
Dito te Parijs... 3½ „			

RUSLAND.			Gebl.
O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt.	103		
Dito dito 1828 en 29, 5 „	103¼		
Cert. d. 1831 en 33, 5 „	95		
Obl. te Londen.. 5 „			
Cert. te Hamburg 5 „			
Inschrijv. in Assig. 6 „			
Certifi. van dito.. 6 „			
POLEN.			
Aand. met Lot. fl. 300 *f*			
„ „ „ „ 500 -			
PRUISSEN.			
Aand. met Lot. R. 50 *f*			
Neg. Londen 1830 4 pCt.			
OOSTENRIJK.			
Aand. met Lot. *f* 100 ..			
Dito dito *f* 250.. 4 pCt.			
Metalliek....... 5 „			
Dito............ 3 „			
Dito te Lond. gen. 5 „			
Dito............ 2½ „			
W. B. bij *Goll & C.* 5 „	99¼	100	100
Dito............ 4 „			
N. Ween. Aand. fl. 500 *f*			
DENEMARKEN.			
L. te Londen ... 3 pCt.			
BRAZ. dito bij *Rots.* 5 „	82¼		
DARMST. Aand. bij L.	25¼		
Russ. Fr. A. 500 fr...	224		
Dito 100 fr..			

Columb. 2de leening van 100 £ 16¼, ¼; van 200 £ 14¾, ¼; onbep. Coup. *f* 3$\frac{3}{16}$; kl. Coup. *f* 3$\frac{3}{16}$, ¼, $\frac{3}{16}$. — Peru 6 pCt. van 100 £ 13, ¼; Coup. *f* 2¼. Bl. Grieken van 100 £ 20; van 500 £ 18; onbep. Coup. *f* 3$\frac{3}{16}$; kleine Coup. *f* 3¼, ¼, $\frac{3}{16}$. — Roode Grieken van 100 £ 17¼; onbep. stukken 16¼. — Ardoins Coupons 36.

NB. De verkooping van het VAARTUIG te Anjum, zal geen voortgang hebben, zijnde hetzelve uit de hand verkocht.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren mits deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe *Oosthem*, om te compareren op Zaturdag den 24 December e. k., des voormiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar, ten einde te delibereren en te besluiten over een Voorstel tot aankoop en plaatsing van een ORGEL in de Kerk aldaar. *Grietman en Assessoren voornoemd*,
Sneek, T. IJKEMA.
den 7 December 1836. *Ter ordonnantie van denelven*,
SCHELTE WIJBENGA.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, ten verzoeke van den Heer C. J. JORRITSMA, kandidaat Notaris te Sneek, als last hebbende van deszelfs Principalen, publiek bij verhooggelden, aan de meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

1. Eene hechte, ruime en zeer wel betimmerde HEEREN en KOOPMANS HUIZINGE, met ERF, vruchtbaren TUIN en verdere aanhoorigheden, staande en gelegen aan den Cingel te Sneek, aldaar gequoteerd wijk 2, no. 179, en strekkende tot den Stadswal; waarop geboden is *f* 3001.
2. Eene prompte, sterke, korten tijd geleden veel verbeterde HUIZING, met ERF en verdere gerijfelijkheden, staande aan den Oosterdijk te Sneek, gemerkt wijk 10, no. 2; waarop geboden is *f* 2057.
3. De HELFT der geregtigheid in een VEER, tusschen *Sneek* en *Leeuwarden* en vice versa, met alle toe- en aanbehoorigheden; waarop geboden is *f* 1233.

Wie gading maakt, kome, wat aanbelangt perceel 1, op Donderdag den 15 December 1836, ten huize van *Jan Rondema*, bij de Noorderpoort te Sneek, en wat betreft perceelen 2 en 3, op Vrijdag den 16 daaraanvolgende, ten huize van de Weduwe *J. H. Meijer*, in het Hooghuis aldaar, telkens des avonds ten 7 ure, bij de finale toewijzing, en koopen op Conditien, dan voor te lezen, welke inmiddels bij bovengenoemden te vernemen zijn.

Uit de hand te koop:

Een extra beste WATERMOLEN, hebbende 14 ellen vlugt, voorzien van eiken Stijlen en Balken. Te bevragen bij H. J. WIND, te Rottum.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek; als daartoe benoemd bij Vonnis der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, in dato den 5 October 1836, gedenkt ter requisitie van den Heer J. W. KLEINSCHMIT, Commies-Griffier bij gemelde Regtbank, en te Sneek woonachtig, als definitieve Syndicus in het Faillissement van *Brugt Dalsma*, voorheen Koopman en Logementhouder aldaar, op Regterlijk bevel ingevolge voorschreven Vonnis, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Het van ouds gerenomeerde LOGEMENT *de Witte Arend*, met de ruime STALLING daarachter, staande aan de Marktstraat, op den Hoek van de Kleine Kerkstraat, zeer nabij de Botermarkt, op het neringrijkste binnen de stad Sneek, en aldaar gekwoteerd met wijk 9, no. 919, en bekend bij het Kadaster sectie B, nos. 338, 339 en 341, thans nog door den Gefailleerde wordende bewoond, en kunnende op den 1 Maart 1837 vrij worden aanvaard; bestaande dit, sedert eene lange reeks van jaren met het beste succes gedreven, en thans nog door deszelfs Zoon en medeeigenaar *Sjoerd Dalsma*, daarin uitgeoefend wordende Logement en Tapperij, uit acht welgeregulеerde zoo groote als kleine Vertrekken, benevens een groot ERF daarachter, voorzien van Putten, Regenwatersbakken en verdere geriefelijkheden.
2. Eene roijale en bij uitstek wel ter neringstaande KOOPMANSHUIZINGE, met derzelver groot ERF cum annexis, staande en gelegen aan het Grootzand, op den Hoek van de Scharnesteeg, te Sneek, gekwoteerd met wijk 5, no. 112, Kadaster sectie B, no. 1079, thans door den Koopman *J. H. Simon*, als mede-eigenaar nom ux. wordende bewoond en gebruikt, en waarin sedert meer dan vijftig jaren, de Winkelnering, steeds met het beste succes is en alsnog wordt gedreven.
3. Twee voor korten tijd nieuw gebouwde en welbetimmerde WOONKAMERS, met een' daarboven zijnden grooten ZOLDER, dienende tot berging van Winkelgoederen, staande in de Scharnesteeg, ten gemelden Stede, gekwoteerd wijk 6, no. 23, Kadaster sectie B, nos. 1065 en 1066, de Kamers door *Cornelis Westerbaan* en *Wijtze de Jong*, in huur, en de Zolder bij voornoemden *J. H. Simon* in gebruik. Alles nader en breeder bij Biljetten te specificeren.

De beide laatste perceelen den 12 Mei 1837 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken komen op Dingsdagen den 13 en 27 December 1836, bij de provisionele en finale toewijzing, telkens des avonds ten zeven ure, ten huize van den Logementhouder *Johannes Henricus Vogelsang*, in de Stad Munster te Sneek, en koopen op Conditien aldaar voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantore van voornoemden Notaris.

De Notaris P. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Woensdag den 14 December 1836, bij den finalen palmslag, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Jan Corn. Sorgdrager*, Kastelein in het Nieuw Bonthuis te Almenum, publiek, bij verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met de daarop zijnde kapitale en sterke HUIZINGE en SCHUUR, HOVINGE en HORNLEGER, met wijdere toe- en aanbehooren, *Groot Kluarda* genaamd, staande en gelegen aan de Vaart van Harlingen naar Bolsward, onder den dorpe Kimswerd, en aldaar gekwoteerd met no. 4, groot volgens Kadastrale maat 48 bunder 26 v. roede en 49 v. el, waaronder zich zeer goede Kleilanden bevinden, en waarvan 12 bunder en ruim 86 v. roede Bouw- en het overige Greidland is, belast met 30 Fl. 18 St. en 4 Penn. Dijkschatting, bij den mede-eigenaar *Hessel Pieters Roorda en Vrouw* in gebruik, voor eene jaarlijksche huur, over het geheel ter som van *f* 1430, onder korting der gewone Grondlasten; Sint Petri en den 12 Mei 1841 voor den Kooper vrij te aanvaarden; waarop over het geheel geboden is *f* 26,271.

De Voorwaarden zijn te vernemen bij den Notaris STEENSMA gemeld.

De Notaris P. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Zaturdag den 17 December 1836, bij den finalen palmslag, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *Gerrit R. Kool*, op Roptazijl onder Pietersbierum, bij verhooggeld, verkoopen:

Eene HUIZINGE cum annexis, staande op den Zeedijksvoet nabij Roptazijl, onder Pietersbierum, gekwoteerd met no. 53, bij de mede-eigenaarse *Aafke Lieuwes*, Wed. *Jan Pieters Miedema* in gebruik; den 12 Mei 1837 vrij te aanvaarden.

De definitive Curatoren in het faillissement van *Jean Louis Ledeboer*, Zeehandelaar en Wijnkooper te Harlingen, zullen, ingevolge bekomen autorisatie, door het ministerie van de daartoe benoemde Notarien Mrs. HANEKUIJK en WIJMA, aldaar residerende, op Woensdag den 14 December 1836, finaal, des avonds ten zes ure, ten huize van den Koffijhuishouder *L. Rimkema*, bij de Groote Sluis te Harlingen, in het openbaar, tegen verhooggelden, verkoopen:

Een uitmuntend en onlangs zeer aanmerkelijk vertimmerd PAKHUIS, staande en gelegen aan de Zuiderhaven bij de Wester Kerk te Harlingen, wijk H, nummer 218, Kadaster sectie A, no. 2004, voorzien van een zeer grooten Kelder, onderscheidene Zolders, benevens eene LOODS aan de Zuidzijde, en een groot ERF daarachter, gemeten op vijftien v. roede.

De aanvaarding zal zijn den 1 Januarij 1837.

De Secretaris Mr. B. H. VAN DER HAER, te Rinsumageest, zal, door het ministerie van den Notaris H. W. BEUCKENS BRAUNIUS, residerende te Driesum, hiertoe gecommitteerd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Leeuwarden, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Bergum, op Zaturdag den 17 December 1836, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Jelle Johannes de Jong*, Kastelein te Dantumawoude, bij de provisionele toewijzing, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te veilen en te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en HORNLEGER cum annexis, staande en gelegen te Murmerwoude.
2. 4 Bunder 83 v. roede en 20 v. el BOUW- en GREIDLAND, aldaar.
3. 55 v. Roede en 40 v. el MIEDLAND, op het Buitenmarksveld onder Rinsumageest.

Toebehoorende aan de Erven *Keimpe Pieters Postma*, en in gebruik bij *Jelle Tjeerds van der Kooi*.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdagen den 21 en 28 December 1836, telkens des avonds ten 6 ure, bij den Koffijhuishouder *Rimkema* aldaar, bij provisionele en finale toewijzing, publiek veilen:

1. Eene ruime en hechte HUIZINGE, met bovenwoning en vrijen opgang, staande aan de Zuidkant van de Noorderhaven te Harlingen, in wijk C, no. 181, waarin voormaals een Kruideniersvinkel en Kaarsmakerij is gedreven; zijnde de bovenwoning thans verhuurd naar eene jaarlijksche huur van *f* 100.
2. Eene hechte sterke WONING, aan den Stadswal aldaar, G, no. 311, bestaande uit twee Kamers, thans verhuurd in de week à *f* 0,45.

Beide perceelen te aanvaarden 12 Mei 1837.

De openbare Notaris G. WILHELMIJ, zal, op Donderdag den 22 December 1836, des namiddags ten één uur, ten huize van *Auke Willems van der Veen*, Kastelein bij Bergumerdam, bij boelgeld verkoopen:

Een aantal perceelen KAPHOUT, staande in meest alle de Dorpen van de grietenij Tietjerksteradeel, daaronder ook eenige perceelen opgaande Eiken, Esschen en Wilgen Boomen, bijzonder 27 stuks extra zware eiken Stamboomen, in elf perceelen genummerd liggende op Waterswal, bij de Buitenplaats *de Klinse*, te Oudkerk. Bij Biljetten gespecificeerd.

Verkooping van eene Branderij enz.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal publiek, tegen genot van strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Zekere hechte en sterke HUIZINGE, no. 244, en BRANDERIJ met alle de daarbij behoorende Gereedschappen, benevens STALLING voor 13 Koeijen en 2 Paarden, en VARKENSHOK met STEDE en GROND c. a., alsmede eene massale ruime STEEG ten Oosten; staande en gelegen aan de Wæze te Oldeboorn.
2. Een stuk uitmuntend best FENLAND, met het daarin liggende BOSCHJE, groot 2 bunder 37 v. roede 40 v. el, gelegen te Oldeboorn, in de nabijheid van het 1ste perceel.
3. Twee stukken best HOOILAND, gelegen achter elkander te Poppenhuizen onder Oldeboorn, te zamen groot 4 bunder 53 v. roede 40 v. el.

De aanvaarding kan plaats hebben van de Landen dadelijk na de finale toewijzing, en van de Huizinge c. a. op den 12 Mei 1837.

Wie gading maken, komen op Donderdag den 22 December 1836, des avonds om 6 uren, ten huize van den Kastelein *Pieter van der Meulen*, te Oldeboorn, bij de beschrijving. Kunnende de Conditien inmiddels vernomen worden ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

Uit de hand te koop:

Eene hechte en net betimmerde HUIZINGE, enz., letter M, no. 88, voorzien van vele geriefelijkheden, op het Noordvliet bij Leeuwarden. Te bevragen bij S. D. POSTMA, aldaar.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

Van het BOUWEN eener nieuwe groote STELPHUIZING, in de Workummer Wiske, onder Workum. De briefjes, met opgave van de aannemingssom, zoo *met* als *zonder* de materialen, moeten vóór den 26 December e. k. worden ingeleverd, bij J. VAN DER BRUG, te Workum, bij wien nader onderrigt te bekomen is.

Diegenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van G. P. VAN GOINGA en wijlen WIJPKJEN ARENDS VAN DER BIJ, te Nijkerk, worden verzocht, daarvan binnen *twee* weken opgaaf te doen aan TJEERD SIJBENGA, Onderwijzer der Jeugd te Nijkerk.

Droogen van beschadigde Granen.

De ondergeteekende recommandeert zich met zijne Mouterij tot het droogen van door zeewater beschadigde Goederen. J. VAN HULST.
Harlingen, den 10 December 1836.

W. F. GON, Schrijnwerker, heeft het genoegen, bij deze, bekend te maken, dat hij op heden deszelfs MEUBEL-FABRIJK provisioneel op Zevenhuizen bij Franeker heeft gevestigd; hij beveelt zich in de gunst en recommandatie tot het maken van fraaije nieuwe *mahoniehouten* en andere MEUBELEN; alles tot de minste prijzen.

Ook kunnen twee à drie SCHRIJNWERKERSKNECHTS die hun werk goed verstaan, benevens een LEERLING, van stonden aan werk bij hem bekomen. Brieven worden franco verzocht.

Depot van Modeartikelen,

GALANTERIEN, PARFUMERIEN, HEEREN CLOAKEN, DAMES MANTELS EN PELTERIJEN, VAN *N. D. BRANDON*, *te Amsterdam*.

De ondergeteekende berigt, dat hij nog maar zeer korten tijd alhier zal vertoeven, en dat de in voorraad zijnde MANTELS tot *VEEL VERMINDERDE PRIJZEN* zullen worden verkocht.

A. D. BRANDON,
bij E. Kingma, in den Wijnberg, te Leeuwarden.

WILLEM KOCH, van Saksen, maakt bekend dat hij met zijne schoon zingende Saksische KANARIEVOGELS nog tot Zondag den 18 dezer zal verblijven ten huize van IJ. E. KINGMA, in het Lands Welvaren; verkoopende hij dezelve tot zeer billijke prijzen. Verzoekt gunst en recommandatie.

GROOT GENERAAL KONTRABOEK.
170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

S. A. MARKUS, ten huize van *M. S. Koopman*, bij de Berlikumermarkt alhier, maakt door deze bekend, dat hij wederom te bekomen zijn voor de aanstaande 170ste Loterij, waarvan de eerste Klas begint te trekken den 2 Januarij e. k., HEELE, HALVE en GEDEELTEN van LOTEN, zoo wel in Huur, Koop, als voor alle Klassen, tot Prijscourant, en houdt mede accuraat GROOT KONTRABOEK. Beveelt zich ten vriendelijksten aan.
Leeuwarden, den 8 December 1836.
NB. Ook zijn de LOTEN te bekomen bij A. S. MARKUS, te Dockum.

)o( )o( )o(Een ongehuwde KUIPERSKNECHT, zijn werk verstaande, (inzonderheid het Botervatmaken *grondig* verstaande,) kan op Mei 1837 of vier weken vóór dien tijd werk bekomen bij P. U. KUIPERS, te Oosterlittens. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Een WAGENMAKERSKNECHT, liefst ongehuwd, zijn werk verstaande om als *Meesterskneçht* in eene Wagenmakerij werkzaam te zijn, gelieve zoo spoedig mogelijk zich te vervoegen bij de Weduwe PIETER SIPKES VAN DER WAL, op het Oosteinde van den Dijk te Franeker.

)o( )o( )o(Een BAKKERSKNECHT, als tweede Knecht eene dienst begeerende, vervoege zich met goede getuigenis terstond bij J. M. FORTUIN, Mr. Bakker te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Men verlangt eene bekwame WERKMEID, van goede getuigschriften voorzien. — Nader onderrigt in persoon of door *gefrankeerde* brieven bij A. VAN ZUIJLEN, in de Galileër Kerkstraat te *Leeuwarden*.

)o( )o( )o(Wie een BOOTJE vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij den Geregtsdienaar van Irnsum S. DE VRIES.

JACOB J. VAN GELDER, Boekhandelaar te Leeuwarden, heeft den 15 November 1836 aan het Ed. Achtb. Bestuur zijner woonplaats, ter vertaling in de Nederduitsche taal vertoond: L. ROSTAN, *Cours de Médicine Clinique.*

* * * Bij L. SCHIERBEEK, Boek- en Steendrukker te *Leeuwarden*, is als vorige jaren te bekomen:
VRIESCH JAARBOEKJE, of *Almanak voor het jaar* 1837, MET VIER PLAATJES, à 25 Cents. — Voorts de gewone ALMANAKKEN.

* * DE AARDBOL.
Magazijn van hedendaagsche
LAND- EN VOLKENKUNDE.

Dit Werk zal, in wekelijksche afleveringen, te beginnen met 7 Januarij 1837, en vervolgens elken Zaturdag, worden uitgegeven door de Boekhandelaars J. H. LAARMAN en H. FRYLINK, te *Amsterdam*. Elke aflevering zal 8 bladzijden of 16 kolommen klein folio groot zijn, en met 2 à 4 Platen benevens de noodige Kaarten verrijkt worden. De prijs van eenen Jaargang is voor *Amsterdam f* 5, en voor Inteekenaren buiten de Hoofdstad woonachtig, *franco per post*, *f* 6,25. Een uitvoerig PROSPECTUS met 4 Platen is alom *gratis* te bekomen. Men teekent in naar verkiezing, aan het BUREAU DER UITGEVERS VAN DEN AARDBOL, *Singel*, *bij de Gasthuismolensteeg*, *no.* 121, te *Amsterdam*, of bij zijnen gewonen Boekverkooper.

* * * Bij C. A. THIEME, te *Arnhem*, is van de pers gekomen, en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

GELDERSCHE
VOLKS-ALMANAK,

voor het jaar 1837; door O. G. HELDERING, Predikant te *Hemmen*. Met drie Plaatjes. DERDE JAARGANG.

De prijs op ordinair papier is	*f* 0,75.
Dito in karton	1,00.
Dito velin, verguld op snee en in koker	1,80.

(NB. *Exemplaren van den eersten druk van* 1835 *van dit jaarboekje kunnen, met bijbetaling van* 20 *Cents, tegen een exemplaar van den vierden druk van dien jaargang worden verruild.*)

Voorts hebben, in den loop van dit jaar, bij denzelfden uitgever, de pers verlaten, en zijn alom verzonden:

I. JACOBS en DÖRING, *Latijnsch Leesboek*; 4de Deel . .	*f* 1,10.
II. GALETTI, korte schets der Algemeene Geschiedenis: 2de druk	0,30.
III. C. MOL, Handleiding voor Houtkoopers, Architecten, Zaagmolenaars, enz.	0,90.
IV. S. J. M. VAN MOOCK, Nieuw Nederduitsch Fransch Woordenboek; 2de Deel, 2de Stuk (H.—N.)	2,75.

* * ALBUM
VOOR MAATSCHAPPELIJKE OPVOEDING,

Het ALBUM is een *Maandwerk*, zamengesteld uit 52 afleveringen. — De prijs per jaargang of 52 afl. is ZES gulden, betaalbaar met *f* 1,50 per drie maanden. — Men abonneert zich voor niet minder dan een rond jaar, van 1 Julij 1836 tot 30 Junij 1837.

NB. Aan de Inteekenaren, welke vóór 30 November 1836 hunne abonnementen hebben opgegeven, zal, omstreeks nieuwjaar, voor ieder exemplaar een FRAAI KAARTJE van Noord-Nederland GRATIS bij wijze van premie worden uitgereikt.

Men teekent in te 's Gravenhage bij de uitgevers SOETENS & FILS, en bij alle Boekverkoopers en Postdirecteuren des Rijks.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.